

Taiwanji

台灣字

雙月刊 NO. 12
2024.11
Hòk-khan-hō
復刊號 TAIWANJI

Soah bô thang poaⁿ ê hi
Kim-chhiú (O' MÀ-MÀ)

Ko-chit ê gâk-thoân seng-oah
Chhòa Chhân-iông

A-má phiàn gin-á ê oē
Lahjih

Lán lâng ê 做sit話
陳明仁

活動報導 Bún Têng

- 終身黑名單王育德博士以AI現身鼓勵台灣鄉親
- 成大第三屆台語文獎學金，lóng總22 ê人tiòh賞，頒發21萬khor獎學金！
- 成大出版台語文讀本《金璇石》，國校á 3年mā ē通！

張裕宏教授
紀念專欄

- 花芳
- 烏暗冥ê 1粒星
——張裕宏先生

2024 Tiòh賞作品專題
電子賀卡設計比賽
tiòh賞作品

301
教師節

CHIAM BÛN-SENG TÂI-GÍ SIN-THOÂN-SIÚⁿ

第5屆詹文聲台語薪傳賞

咱 siàu-liām 詹文聲教授 thiàⁿ-thàng 台灣 ê sim-chiânⁿ
Kin-tòe 伊 ê 意志 òng-bāng 鼓舞 koh khah chē 人來傳承 kap 發展
台語文 ê 文化 thang 建立有主體性 ê 台灣國
Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe (TLH) 特別設立 chit-ê 賞

申請時間 ùi chit-má 到 2024 年 12 月 15 日 截止
詳細辦法請掃正手 pêng QR code 入網站查詢

Tâi-gí Kì-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

Tâi-oân Gí-bûn Chhek-giām Tjong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Sêng-tâi Tâi-gí Su-chu-pan
成大台文系台語師資班
DEPT OF TAIWANESE LITERATURE, NCKU

Hák-seng Pêng-iú Lâi Siá-chok	• Sī án-chóan ài siōng Tâi-gí khò	Ko Chēng-sūn	2
Tâi-gí-si	• Khì Thài-kok hioh-choán chit-ē	Koa-eng	3
Siá Lán ê Kò-sū	• Soah bô thang poaⁿ ê hì	Kim-chhiú (O'MÀ-MÀ)	5
	• Khoài-lòk ê chhī-phang lāng	Lí Oán-chheng	6
	• Kah TLH ê chēng-iân	Sō, lán Tek	9
	• Ko-chit ê gák-thoân seng-oáh	Chhòa Chhàn-iōng	11
	• Ko-iōng Kùì-giòk a-má	Lí Bēng-chin	14
Lahjih Gū-giân	• A-má phiàn gín-á ê òe	Lahjih	16

HL

Hàn Lô bûn 漢羅文

台語詩	• 是歌iáh是詩?	Bēng-sim (明心)	17
張裕宏先生紀念專欄	• 花芳	bô lòh-miá	18
	• 烏暗冥ê 1粒星 — 張裕宏先生	張了天	19
A-jîn專欄—台語ê故事	• Lán lāng ê doosit話 (1)	陳明仁	20
寫Lán ê故事	• Àng-kiū seh台南	楊曉君	21
台語小說	• 阿郎 (6)	做工人	24
活動報導	• 終身黑名單王育德博士以AI現身鼓勵台灣鄉親	Bûn Tēng	26
	• 成大第三屆台語文獎學金，lóng總22 ê人tiòh賞，頒發21萬kho獎學金！	Bûn Tēng	29
	• 成大出版台語文讀本《金璇石》，國校á 3年mā ē通！	Bûn Tēng	31

Hong-bin Kò-sū

「成大台語文獎學金」是由國立成功大學台灣語文測驗中心、蔣發太孫玉枝台語文教育基金會kap台灣羅馬字協會共同合作設立，目的是鼓勵成大師生做台語文研究kap教學，今年度（2024）是第三屆。出席來賓包含林茂生教授ê孫林承志作家、王育霖ê後生王克紹醫師、發枝台語基金會董事長蔣榮欽醫師，基金會張哲男董事、蔡文章董事，台南市教育局前局長鄭邦鎮，知名律師陳頂新，成大文學院陳家煌副院長、台文系呂興昌教授、巫義淵副教授、陳慕真助理教授、陳金花助理教授，台灣羅馬字協會蔣日盈監事等。

詳細報導

<https://www.peopo.org/news/699847>

總編輯 Chiúⁿ Ûi-bûn
 編輯委員 • Chiu Tēng-pang • Hó Sin-hān • Koa Khá-lē
 • Koeh Jūn-tēng • Masao Tân • Tân Bēng-jîn
 • Tân Kim-hoa • Tēⁿ Si-chong • Teng Hōng-tin
 • Tiuⁿ Hák-khiam • Tiuⁿ, Hók Chú

執行編輯 Tēⁿ Ti-tēng
 美術編輯 Hōa-jîn Sī-kak Siat-kè
 文字校對 • Chhòa It-bîn • Í Giók-ngó • Tiuⁿ, Hók Chú

發行單位 獎助單位

<https://pen.de-han.org/taioanji>

Open access 網路電子版 & 文章投稿請掃QR code

Nā有任何問題

歡迎來 phoe: taioanjitauko@gmail.com

Tel: 06-2089803

郵政劃撥捐款

帳號 / 31645936

戶名 / 社團法人台灣羅馬字協會

Nā beh收tiòh紙本台灣字雜誌，歡迎自由樂捐。捐款請註明「捐台灣字雜誌」

<https://tlh.org.tw>

<https://pen.de-han.org>

<https://hoatki.de-han.org>

台南市復興國中學生作品

Sī án-chóaⁿ ài siōng Tâi-gí khò?

2年12班 / Ko Chēng-sûn / 高靖淳

Chìn-chêng góa lóng kám-kak Tâi-gí tō sī chit chióng kah lâu-lâng khai-káng ê chit khoán tèk-piát ê jí-giân. Tû-liáu kah a-kong a-má kóng-ōe, pêng-siōng-sî lóng bô leh kóng--ah. Chū-chiông siōng tiòh lí ê khò liáu-āu, góa chiah khai-sí leh siūⁿ, “Tâi-oân-lâng ná ē tiòh kóng Tiong-kok-oē m̄-sī Tâi-gí?”

Khai-sí, góa hoat-hiân, chò Tâi-oân-lâng, kiát-kó góa ê Tâi-gí soah kóng kah li-li-lak-lak. Góa hi-bāng góa òh Tâi-gí, tiòh snḡ m̄-sī chiūⁿ hit khoán khiā tī siōng thâu-chêng khòng-cheng, ióng-kám ê lêng, góa mā ē-sái kah a-kong a-má kóng Tâi-gí, hó-hó-á liáu-kái in ê kòe-khì, lán ê kòe-sū.

@Google Meet

線頂台文讀冊會

Tâi-oân文學 讀冊會

Tàk月日第2、4 ê拜1 20:00~22:00

目前teh讀 / 陳明仁台語文學選

主辦 / Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請thiⁿ表單

Làu台語—瑞士ê台語社

時間請看Làu台語-瑞士ê台語社FB

讀冊會 / 台灣唸歌·陳雷台語文學·陳明仁
台語文學·台語文青·繪本·俗諺

主辦 / Làu台語-瑞士ê台語社

會議室贊助 / 台文雞絲麵 Tâibûn Kesimī x
Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請傳訊息來FB

Chhōe Tâi-gí 讀冊會

Tàk禮拜3 20:30~22:30

目前teh讀 / A-eng--a

主辦 / 台文雞絲麵 Tâibûn Kesimī

協辦 / Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請thiⁿ表單

TLH 台灣字雜誌—線頂讀冊會

2024年起鼓

Làng禮拜ê拜5 19:30~21:30

主辦 / 台灣羅馬字協會 仁武分會

連絡電話 / 0911 143 668

Google表單報名

Khì Thài-kok hioh-choán chit-ē

Koa-eng

Chiáp thiaⁿ Thài-kok hó chhit-thô
Chiáh-sit bé-mih lêng o-ló
Gē-sút siat-kè siâⁿ lêng óh
Bûn-hòa jîn-chêng lóng kai hó

Hêng-lí ôaⁿ-chî^m khoán chē-pī
Bí-sà (VISA) soah ka bē kì--tit
Ka-chài ē-hù thang chiūⁿ-ki
Chhut-kok iû-lám chiâⁿ hoaⁿ-hí

Siám-sih hoân-hôa iā tō-chhī
Hái-piⁿ tó-sū siâⁿ lêng khi
Chhiū-nâ khe-chúi súi keng-tī
Soaⁿ--nih chheng-sóng hó thiⁿ-khi

Sàn-pō liáh-lêng sêh chhài-chhī
Chē-chûn pài-hút sì-kè khi
Kó-chek lèk-sú tãi-jîn khi
Bí-sút tián-lám THÀI chhù-bī

Khòaⁿ lêng bé-mih ná bián chî^m
Sì-siù ko-iòh kiâm-lō chî^m
Ní-pò hoe-chháu sek-chúi chhiⁿ
Pak-tó bák-chiu chiâⁿ pá-tīⁿ

Khe-lâu chúi-chùn móa-móa sī
Phû-kha lâu chhù chúi téng khí
Chhut-jíp kòe-jit chiáu tē-lí
Kò-chûn bē-mih chiâⁿ chhài-chhī

Lêng lêng ũ chài chò tô-chí
Chìⁿ chhá hang chú sīⁿ kiâm-hí

Chheⁿ bók-koe si chò té-tì
Hái-sán chìⁿ-nng ke kap ti

Pháng-chit sán-giap it-liáp-it
Chiⁿ-si môa-si pò-châi sit
Tek-bih-á kha-báng chò kiát-sit
Chhēng-chhah chng-thāⁿ hó phín-chit

Hún-giô chîm-á hē kap hī
Thàu-thiu bák-chát lóh tàng bī
Khòaⁿ tiòh siâⁿ-lêng chhùi-nōa tih
Chiáh chheⁿ chiáh sèk kù-châi lí

Chhàu hī-á-chiūⁿ kâu chu-bī
Chiáh tiⁿ chiáh kiâm lóng tiòh i
Hiám-chio-á mā tiòh chham--lòh-khi
Ná chiáh kōaⁿ ná hō-chúi tih

Chhu-chúi phák-jit chhàng-chúi-bī
Khòaⁿ sió (show) lim-chiú sêh ke-chhī
Ka-pi leng-tê chiáh kóe-chí
Sûi-lêng chhōe ũ i kah-ì

Kōaⁿ lâu saⁿ-á-khò chóng chhī chhī
Lō kiâⁿ siuⁿ kú kha thēⁿ-thúi
Lâi chē tha-khùh-sì khah sù-sī
Siōng kiaⁿ that-chhia chhiân tiòh sī

Ô-tó-bái téng piàⁿ seⁿ-sí
Bí-thí-eh-su¹ kiâu thih-ki
Thut-thut chia lâi chē chhù-bī
Bô tòh pau-chhia siōng sù-sī

¹ Thài-kok Bāng-kok ê tãi-chiòng ũn-su hē-thóng “Bangkok Mass Transit System”, kán-chheng “BTS”

Liū-liân Ma-kút² tng tiòh-sî
 Soāiⁿ-á mā tiòh ùn chhàu-hî
 lâ-chí óaⁿ-koe ná môa-chî
 Tîⁿ-liâu lóng tiòh kah chùt-bí

Chhit kang Thài-kok sng bē thàu
 Lēng chōa koh chhōe hó bók-piau
 Lè-táu hong-kéng chin iau-kiau
 Chio-tīn koh lâi sng thàu-thàu

² Kóe-chí “mangosteen” Thài-gí ê kóng-hoat, iōng Pêh-ōe-jī phiau-sī.

Sin-bún Pò-pò

本土社團聯合建議 Tī台南成立公共電視南部台

Chiàⁿ-pêng tô

成大台文系教授蔣為文建議公共電視南部台à tī台南設立。

Ē-té tô

公共電視台語台tī台南文創園區辦座談會，10 gōa ê本土社團代表kap公民發聲，爭取tī台南設立「公共電視南部台」。

連署團體／

台文筆會·台越文化協會·台灣文學國家園區協進會·台灣羅馬字協會·打狗台語文促進協會·客家後生社
 國立成功大學台灣文學系台語師資班·國立成功大學台灣語文測驗中心·蔣發太孫玉枝台語文教育基金會

Soah bô thang poaⁿ ê hì

Kim-chhiú (O'MÀ-MÀ)

Khì kong-hng ê lō--lin, sè-hàn--ê khùn--khì-ah. Ūi-tiòh beh hō i ke khùn--chit-ē, ùi Sin-tiàm sái khi Pang-kiô bé McDonald's. A-lí tī chhia-téng hoaⁿ-hí kah, "Bē tán--noh, bē tán--noh ..." tit-tit liām.

Góa hiông-hiông siūⁿ--tiòh: "À, lán tiòh ká *McDonald's* hoan-ék chò 'Bē Tán-lō--ê' hó--ah!" Kiáⁿ tit-tit chhiò. "Nā án-ne, *drive-thru*--leh? Ká-ná ũ lāng hō chò 'Tng Lâi Sut' ê khoán." Góa siūⁿ kóng bó-á-kiáⁿ lâi kek chit-ē-á thâu-khak.

"M̄-koh lán sī bé lâi chhia-téng sut--neh!" Kiáⁿ chiok jīn-chin.

"Bô tiòh 'Chhia-téng Sut' hó--ah!" Kiáⁿ kè-siòk chhiò, chhiò-siaⁿ sī hiah-nih hó thiaⁿ.

Chhia sái jip khi chhia-tō chìn-chêng, ang khai-sí liān Eng-gí. "Góa beh ài chit hūn *McNuggets*."

Góa khòng-gī: "Lí ài seng kóng Tâi-gí ā. Bô, ná ũ hâu-kó! Lí tiòh kóng

'sè tè ke-bah-chìⁿ,' i nā 'Hăⁿ,' lí chiah kóng 'sè ... tè ... ke ... bah ... chìⁿ, *McNuggets*,' án-ne." Góa lêng-kám lâi--ah: "À, góa chai. Lí tiòh kóng, 'Góa tú tui Ka-ná-tah tng--lâi, chhiáⁿ hō góa hoan-béh thng." Lō-bóe hit kù koh tiau-kang kek chit ê gōa-kok khiuⁿ teh kóng.

Kiáⁿ hām ang siāng-sī chhiò kah ká-kā-kiò, bē su góa sī sè-kan siōng gâu kóng chhiò-khoe ê lāng.

Siūⁿ bē kàu t̄ai-chì chiáⁿ sūn-lī, tiàm-goân Tâi-gí lóng-chóng thiaⁿ ũ, goán ê Ka-ná-tah hì choân-jiân bô tè thang hoat-hui! Goán tiòh kui lō tin-tin tang-tang, hoan-thâu ñg kong-hng ê hong-hiòng sái--tng-khì. In ê chhiò-siaⁿ hō góa chiok hēng-hok, kóng Tâi-oân òe soah hō lāng tòng-chò gōa-kok lāng hit khoán pi-siong, mā chiām-sī pàng hō bē kì--tit.

Khoài-lòk ê chhī phang lêng

Lí Oán-chheng

Lák tang chêng, goán cha-bó-kiáⁿ kóng hák-hāu tông-òh leh sî-kiâⁿ chhī lòk-kak-ku. I siūⁿ-beh kap lêng bô kâng. Siūⁿ beh chhī chit-ê pát-lêng bô--ê, hō lêng thiaⁿ--tiòh ē-tàng chhàng-chhiu--chit-ē.

I kóng, siūⁿ-beh chhī chōa. Góa thiaⁿ chit-ē kiaⁿ kah hiám-hiám khōng-kha-khiàu. Ké-iaⁿ cheⁿ-chōa kap pèh-chōa nā sio-kā, góa m̄ tiòh ài piàn “Hoat-hái Hōe-siūⁿ” lâi siu chōa-chiaⁿ, nā-bô tiòh phái siu-soah--ah.

Góa thiaⁿ liáu sūi kā kơ-chiâⁿ, m̄ thang chhī he--lah. Lán chham-siâng--chit-ē, mài chhī chōa. Chō-hóe siūⁿ khòaⁿ-māi, kám ũ kî-thaⁿ kî-khá--ê thang chhī? Ah bô lâi chhī phang kám-hó? Góa ũ chit-ê hák-seng sī chit-giáp phang-lông, lán lâi-khì kin i òh. Chhī che mā-sī chin hiau-pai--hoⁿh. Hó-ka-chài, i hō góa kā sèh--kòe, góa m̄-bián thì-tō siu-hòk chōa-chiaⁿ.

Chiū án-ne, góa chhù-lāi khai-sí chit-hō “m̄ kam-goān”, ke chham tiòh “iú-hàu cha-bó-kiáⁿ”, koh kiam thàu-lām tiòh “lōe-sim kiaⁿ-hiâⁿ”

ê kòr-sū. Nā lí ê gín-á siūⁿ-beh chhī thióng-bút, mài khì hō phiàn--khì. Kin-pún bóe-āu lóng-sī tōa-lêng ài khì chiàu-kò. Kò kàu bóe-á, tōa-lêng soah bô-sè-jī piàn choan-ka.

Mài siūⁿ-kóng góa teh òe-hó-lân. Pún-lâi tiòh ũ chin chē lêng tī tō-chhī chhī-phang. Tī Tâi-pak koh-ū pñg-tiàm tiàm saⁿ sî cháp lâu koân ê chhù-téng chhī-phang. Kì-pún siōng tī goán tau iông-tâi chhī phang sī ē-sái--ê. Koh ka-siōng góa ũ chit ũi chit-giáp-á ē-táng chi-oān, án-ne “Niáu-chhí jip gū-kak, ún-tak-tak.”

Kho-hák-ka Ai-in-su-than bat ũ-kò, phang-á nā ùi tē-kiû siau-sit, sít-bút bô thang siū-hún, jîn-lūi chiū oáh bē kòe 4 tang. Ūi-tiòh tē-kiû, ũi-tiòh ũi-hō sè-kài hô-pêng, góa kan-taⁿ liâu--lòh-khì chit tiâu lō.

Sè-hàn, góa bat chhī kòe káu-á. Kóng khah pèh--ê, mā-sī lâu-pē lâu-bú leh chhī. Sớ-í góa kî-sít mā sng sī te-it-pái chhī thióng-bút. Hó-ka-chài che sng-sī khah khin-sang kiam pîn-tōaⁿ ê chiàu-kò hong-sek. Chhī phang sng-sī khah khin-sang ê

keng-giām. Kap chhī káu-á, niau-á
bô kâng, m̄-bián lák-sái-lák-jiō. Niū-
sīt chhī-liāu kan-na tī bit-goân put-
chiok ê sī chiah su-iàu pó chhiong.

Chí-iàu lí òh ē-hiáu sùn-phang, lí ê
kang-hu tiòh ē-hiáu chit-pòanⁿ--ah.
Phang-á kap lêng kâng-khoán, it
san put iông jī hó. Chit siū bē-tàng ũ
nng chiah ông. Só-í ài kā sin ê ông
chhú-lí tiâu. Nā-bô tiòh ũ chit-pòanⁿ
ê phang ē hun--chhut-khì. Ū khó-
lêng ē tī lí ê chhù-piⁿ chò-siū. Lí tiòh
tāi-chì tōa-tiâu--ah. Khah kut-lát--ah,
chin kán-tan tiòh ē-tàng kái-koat
phang-á hun phang ê gūi-ki, lí tiòh
bē-khì hō chhù-piⁿ kā lí gín āu-khok.

Kám-ū kī-thaⁿ khah khùn-lân ê tāi-
chì? Bô gōa-chē, hō goá kóng pun
lín thiaⁿ.

1. Sùn-phang ài khí hun-á, lī-iông
phang-á seng-bút ê tèk-sek. Ēng
hun-á kā hun. Phang-á ē gō-hōe
sī hóe-sio--ah. Ták chiah tiòh
khah-kín bih--khí-lâi, in tiòh bô-
sim-chêng kā lí têng.

2. Tōa lâu-bit-kī ê sī, phang khah
ū khó-lêng sit-khòng. Tng sit-
khòng ê phang-kûn siū hùi-lòk-
bông (pheromone) ê éng-hióng,
ū chit-chiah hi-seng kā lí têng--
lòh-khì, tiòh ũ chit-tui phīⁿ tiòh bī,
ká chò-hóe kui siū piàn Sîn-hong
Ték-kong-tūi. Chit-khoán chêng-
hóng chin chió tú--tiòh. Nā ũn-sè
bái, góa tiòh an-tah chū-kí, têng-
kúi-phā bô-iàu-kín, án-ne tiòh bē
kám-mō--ah.

3. Ū sī-chūn ē chhōe bô phang-ông.
Sit ông ê sī, lí ài chò sin ông, ták-
kang lóng tī hia khó-khó tán-thāi,
khòanⁿ tàu-té chhut ông bē? Chit-
chióng kī-thāi mā-sī ũ tām-pòh-á
ap-lék, kiaⁿ kóng sit ông siuⁿ kú,
kui siū tiòh ē biát--khì. Ū tang-sī
góa ē chit-jit khòanⁿ saⁿ pái, sim
lóng kòa-liām tī chia.

4. Hân-liū lâi--ah, thiⁿ nā siuⁿ léng,
phang-á-kiáⁿ mā ē siong--tiòh.
Hit sī tiòh-ài khai-chīⁿ bé thng kā
chō, hō phang-á tō tang. Nā-bô
kā chō, phang liông mā-sī ē sit-
khì.

5. Joáh--lâng ē sī, phang-sat ē giā.
Phang-sat sī phang-á ē pēⁿ-thâng-hāi. Chit-ê sī-chūn tiòh-ài piàn-sin kho-hák-ka, chiàu pí-lē lâi tiâu chháu-sng-ék thāu sat.

6. Hoân-phang ē sī, gōa-kháu khoân-kéng chiâⁿ hó, chiok gâu ũ gū-chih-á (ûi chiong kiàn-tiòk) ài tū-tiâu. Thuh--khí-lâi ē phang-lâh lâi-té ũ bit, pō--khí-lâi chhin-chhiūⁿ tiⁿ-tiⁿ ē chhiū-ni-thng. Tōa-lâng gín-á lóng kah-ì.

Tī iông-tâi chhī phang-á, ki-pún siōng sī múi chit kháu-chàu lóng ē-sái chhī--ê. Tong-jiân chhū-lâi ài ũ chi-chhī lí ē lêng, ài koh ē-kham leh hō phang-á têng--kúi-ē. “Āu--lâi to lóng chong-pī chē-choân, mài tián eng-hiông tiòh bē khi hō têng--tiòh-ah”

Tng-teh hêng chit hāng mih-kiāⁿ ē sī-chūn, bô-tiuⁿ-tī tiòh ē chìm tī chit-ê léng-hék lâi siu-chíp iông ē tiòh ê chu-sìn. Nā khí-siáu, ē khi chhā chin chē chu-sìn kap bāng-lō ē chu-liâu. Goán cha-bó-kiáⁿ mā-sī án-ne. Hit-chūn goán cha-bó-kiáⁿ khùn chêng

thiaⁿ ê kò-sū, lóng sī chhī phang-á ê ki-sút, phang-á ê oáh-tāng sip-koàn. Thiaⁿ YouTube chiok chē íáⁿ-phìⁿ kài-siâu. Phang-ông án-chóaⁿ éng-hióng phang-kūn ē seng-oáh, kang-phang án-chóaⁿ khí in ē siū, σ-phang án-chóaⁿ pîn-tōaⁿ-kut, ông-ni án-chóaⁿ chò, cheh-kùi ē choán-ōaⁿ tui phang ē éng-hióng, chia ē chu-liâu goán cha-bó-kiáⁿ lóng ē sai hó -lân--kúi-kù.

Phang-á chìn-jip goán tau ē seng-oáh khoân-kéng tiong, tū-liáu chiām-niá saⁿ lâu ē iông-tâi, iā chiām jip goán kui-ke-hóe-á ē sim-lâi.

Hôe-thâu khòaⁿ, oát-thâu siūⁿ, koat-tēng chhī phang-á hit sī ē ka-tēng kek-bēng, hó-ka-chài ũ cha-bó-kiáⁿ chi-chhī. Chit-ê sè-kài pún-lâi tiòh bô kán-tan íáh-sī khùn-lân ê tãi-chì, hó báí kan-na chhun “kam-goān--bô?” Hôe-thâu, kòe-tēng sī ì-chì ē liān-sip kap kam-goān ê kian-chhī. Múi tang, tng teh iô bit siu bit ē sī, it-chhè lóng-ē thng-kam bit-tiⁿ. Chhī phang chit-hāng kang-khòe kap jîn-seng sio-kāng, it lí thong, bān lí thiat.

Kah Tâi-lô-hōe ê chêng-iân

Sơ, lán Tek

Tùi lông-bêng kok-tiong kàu Tiân-tiong, tùi Tiân-tiong kàu Chin-lí tãi-hák, kah lí tàu-tīn 22 tang.

Tâi-lô-hōe lí sī góa ê bớ, góa beh pōe lí it-seng bô thêng kha-pō, ũ lí ê lō-tô góa m̄-kiaⁿ kan-khó, lán n̄ng-lâng ê kám-chêng hō lêng him-bō, m̄-koán sī hong àh-sī hō, lán lóng chhēng kāng chit-tiâu khò, m̄-koán thiⁿ jōa ơ hō lōh jōa chhō, ták-kang pōe lí khai-káng sà-n-pō.

Tâi-lô-hōe lí sī góa ê ang, lí ê ōe-gí siōng chheng-phang, góa beh tōe lí chit-sì-lâng, kā lí lám-tiâu-tiâu lóng m̄ pàng, m̄-koán tōa-ke àh-sī sió-hāng, éng-oán tah-sim pōe lí khai-káng, m̄-koán hong-thai àh-sī tē-tāng, ták-kang tīⁿ-tòe pōe lí chhut-phāng.

Tâi-lô-hōe lí sī góa ê chêng-jīn, ũ lí m̄-bián san-tin hái-bī, ài lí bô su-iàu goân-in, ũ lí tâng-kiáⁿ ták-kang hó lōh-bīn, lí ê bûn-jī siōng-kài chin, sui-bóng Tâi-oân-lâng kah lí sio-siám-sin, góa beh tī Tâi-oân kā lí thêng-thòⁿ têng-kin.

Tiúⁿ-lò kàu-hōe í-keng piàn-sim, tī kàu-hōe chhōe bô Péh-ōe-jī ê ni-chúi thang lim, thiaⁿ bē-tiòh kòe-khì thó-tē ê bûn-jī kah siaⁿ-im, Lô-má-jī ê chûn teh-beh tīm, lêng kóng a-bú ê ōe kah péh-ōe-jī sī kim, siūⁿ beh lám tiâu kā lí chim, Péh-ōe-jī m̄-sī hó m̄-sī hīm, kám kóng beh kiò i bih tī som-līm, kòe-khì Kok-bīn-tóng kā lán kìm, Sèng-si iû-goân ũ iōng Péh-ōe-jī teh gīm.

Tiúⁿ-lò kàu-hōe í-keng piàn-sim, chit-má cheng-hú bô kā lán kìm, Hōa-gí kah Hàn-jī ê pēⁿ-tók tī kàu-hōe jip-chhim, che sī siáⁿ-lâng ê chek-jīm, góa kah Tâi-lô-hōe ê kám-chêng chia-h-nī chhim, kiò góa án-chóaⁿ jím, Péh-ōe-jī sī Tâi-oân bó-gí ê jīn-sim, òng-bāng Tâi-lô-hōe kiò chhéⁿ kàu-hōe chhui-sak Lô-má-jī ê sim, Lô-má-jī sī su-siá Tâi-oân bó-gí ê hok-im.

Kah Tâi-lô-hōe chò-hóe phah-piàⁿ 22 nī, kòe-khì ê tiám-tiám-tih-tih, éng-oán kì tī góa ê sim--nih, phah-piàⁿ kòe ê hûn-jiah chhiong-móa hoaⁿ-hí. Tâi-gí-lâng ài tōa-siaⁿ kóng Tâi-gí, chhian-bān m̄-thang tiām-

chì, Tâi-bûn-lâng ài siá Lô-má-jī, lán it-tēng ài kian-chhî, Tâi-gí kah Tâi-bûn chiah ē chhut-thâu-thiⁿ.

Gî-lân-lâng kóng, kha suiⁿ-suiⁿ chhiú núi-núi, chiah-pūiⁿ phòe ló-nūi. Tâi-lâm-lâng kóng, góa sèⁿ Tioⁿ, lí sèⁿ Lôⁿ, i sèⁿ Niô. Koan-biō-lâng kóng, khi sài-sī-á bé âng-sài, chit-ki tiān-hong lí bé

tng-khì soe, pó-chèng hō lí soe chit-sì-lâng. Éng-chēng-lâng kóng, góa tò tī chián-chiān, goán chia ē ki-á-pian lián-lián tiān-tiān. Lô-má-jī chiah ē-tàng siá chhut kok-tē khiuⁿ-kháu ē goân-bī, Lô-má-jī su-siá chin piān-lī, Tâi-lô-hōe góa ē éng-oán kah lí tàu-tīn piàⁿ--lòh-khì.

恭喜 ✦ 成大台語師資班 全國第一 ✦

連sòa 2年教師甄選 ✦

Sêng-tâi Tâi-gí Su-chu-pan
成大台文系台語師資班
DEPT. OF TAIWANESE LITERATURE, NCKU

- ✦ Siōng堅強 ē 專、兼任台語師資陣容
- ✦ Siōng豐富多元 ē 課程規劃
- ✦ 結合學校、社會資源kap永續發展 ē 理念
- ✦ 學員有強烈 ē 台語使命感

2024 成大台語師資班 頒獎典禮kap結業授證經驗交流會

頂圖_通過教師甄選, chiāⁿ做台語專任老師ê學員, kap受課ê老師合影。
下圖_教師檢定ê學員, kap受課ê老師合影。

Ko-chit ê gák-thoân seng-oáh

Ko-hiông Ko-siong Kóng-kò Siat-kè Kho 2 nī

Chhòa Chhàn-iông

“Lán lâi kiong-hí lán í-āu ê kàn-pō, ták-ê chò-hóe lâi phah-phók-á!” Góa oân-choân bô siūⁿ-kòe góa ē-tàng kiâⁿ kàu chit-ê chiah-nī koân ê só-chai. Sī-án-chóaⁿ ē án-ne, lóng ài ùi 1 ê kò-sū khai-sí kóng-khí.

Góa ē kì-chit góa tú seng ko-chit hit-tang-chūn, tùi só-ū ê tãi-chì iah chiok chheⁿ-hūn--leh, sáⁿ-mih lóng hō góa kám-kak chin kî-thāi. Ū chit-cham-á ài soán ka-tī siūⁿ-beh ài ê siā-thoân, góa tòh leh siūⁿ kóng, kám-beh khi Bàng-gah-siā iah sī Jiát-m̄ng Im-gák-siā. Kiat-kó tī góa leh khó-lū ê sī, góa khòaⁿ tiòh im-gák-siā leh soan-thoân beh teng-soán, góa tòh khi chhì-khòaⁿ-māi--leh. Keng-kòe chiok chē kòe-tēng, góa tòh cheng-sek piàn-chò Jiát-m̄ng Im-gák-siā ê sêng-oân--ah.

Jiát-m̄ng im-gák siā tòh-sī ū chiok chē lāng chò-hóe chơ thoân sng im-gák. Ū ê lāng tôaⁿ gí-tah, ū ê lāng kòng-kó, ū ê lāng tôaⁿ peh-suh, ū ê lāng tôaⁿ khí-poh, ū ê lāng chhiùⁿ-koa án-ne. Góa chit-má tī goán ê

thoân lâi-té sī leh tôaⁿ chiat-chàu gí-tah--ê, tòh-sī hū-chek tôaⁿ ki-chhó soân-lút ê pō-hūn.

Tī siā-thoân khò ê sī, tú khai-sí, hák-ché seng kah goán sng “Phòa peng lū-hì”. Che tòh sī beh hō goán hō-siong sèk-sāi án-ne. Góa koh hông thiu-tiòh kóng beh thiàu “Queencard¹”. Siāng bóe-á góa sī kah góa ê pēng-iú chò-hóe thiàu, sui-jiân kóng góa thiàu kah chiok hó-chhiò--ê. Bú thiàu liáu kòe bô gōa kú, goán tòh sūi-lāng khi liān-síp goán ka-tī ê gák-khì--ah.

Tī hit kúi ê lé-pài, góa tòh sī siōng-khò liáu-āu tī chhù--nih liān-síp. Bô tòh sī khi gōa-kháu kah tông-òh liān-thoân. Hák-kí beh soah ê sī, goán tòh chha-put-to ài piáu-ián--ah. Sui-jiân góa chìn-chēng lóng-ū jīn-chin liān-síp, iah m̄-koh khó-lēng sī keng tiòh siuⁿ khùn-lân ê koa, goán piáu-ián kah thô-thô-thô, chin-chiàⁿ sī bē khòaⁿ--chit. Tòh án-ne, góa téng hák-kí ê siā-thoân seng-oáh tòh kiát-sok--ah.

¹ “Queencard” sī 1 tiêu Hân-kok ê liū-hēng koa.

Tī chit hák-kî, góa mā kám-kak só-ū ê tãi-chì lóng ē käng-khoán, bē ū sáⁿ ték-piát--ê. Hák-ché kóng tī gōa-kháu ū oáh-tāng siūⁿ-beh kiò goán khi chham-ka piáu-ián, góa tòh án-ne koh khai-sí góa siūⁿ bē kàu ê seng-oáh--ah.

Bô gōa-kú, goán koh chơ 1 ê sin ê thoân, góa tòh khai-sí kah góa pún-té bô sáⁿ sèk-sāi ê tông-òh liân-thoân--ah. Tú khai-sí chin-chiàⁿ sī sió-khóa-á gāi-giòh, gì-tah tôaⁿ liáu kài lak-chhat, kah in mā khah chheⁿ-hūn. M̄-koh kòe bô gōa-kú góa tòh koh kah in sng chò-hóe--ah. Hit-chūn tiāⁿ-tiāⁿ bô siūⁿ-beh liân-síp, in-ūi ài phāiⁿ gì-tah khi Ko-hiông Chhia-thâu hia. Chin-chiàⁿ sī ū-kàu hng, mā ū-kàu thiám, iah m̄-hng, mā-ē kî-thāi ē-tàng kah in chò-hóe sng, só-í góa mā-sī kài kam-goān kòe chit-chióng seng-oáh.

Jit-chí chit-kang chit-kang leh kòe, chit-má í-keng sī piáu-ián ê chêng 1 kang. Sui-jiân ták-ê mā-sī tùi goán liân-síp ê kiát-kó bô sáⁿ móa-ì, iah m̄-koh mā-sī í-keng pí chìn-chêng hó siuⁿ-chē--ah. Che sī siāng bóe-á 1 piàn ê liân-síp--ah. Kah pêng-

siông sī käng-khoán, liân-síp kàu chit-pòⁿ tòh khai-sí sng, koh-lâi liông-sim-put-an koh kè-siok liân-síp..., koh chài liân kúi-piàn sī-kan tòh kàu--ah, goán tòh ē chò-hóe kiāⁿ khi chē-chhia. M̄-chai-íⁿ sī án-chóaⁿ, ták-kang e-pơ lóng ē hō jít thâu ní chò kim-á-sek ê thō-kha,, kin-á-jít khòaⁿ--khí-lâi koh lú súi, lú un-loán, hō góa kám-kak chiok ū hi-bāng. Só-ū ê hoân-ló kài-sēng lóng bô sáⁿ tiông-iàu--ah, in-ūi góa hoat-hiān góa í-keng ū phah-piàn--kòe, chhun--ê tòh-sī khòaⁿ i koh-lâi beh án-chóaⁿ hoat-tián--ah.

1 mê kòe--khi, kin-á-jít tòh beh piáu-ián--ah. Chái-khí tòh ài seng khi kàu piáu-ián ê só-chāi chún-pī. Khòaⁿ-tiòh chiok chē kah góa käng nî-kí ê lāng beh lâi piáu-ián. Ták-ê khòaⁿ--khí-lâi lóng ū-kàu kiông. Pún-té bē kín-tiuⁿ, mā khai-sí leh kín-tiuⁿ--ah. Koh kòe bô gōa-kú tòh beh oāⁿ goán piáu-ián--ah neh.

Sī-kan sūi tòh kàu--ah, chiūⁿ tãi ê sī chin-chiàⁿ sī ū-kàu kín-tiuⁿ, iah m̄-koh leh piáu-ián ê sī thiaⁿ-tiòh ū-lāng leh thè goán phah-phòk-á, tòe leh chhiūⁿ-koa, góa tòh oân-

choân lóng bē kín-tiuⁿ--ah. Piáu-ían
tòh án-ne sūn-lī kiat-sok, sim-chêng
sit-chāi sī chin hoaⁿ-hí.

Sui-jiân góa koh-ū chiok chē ài òh--ê,
í-āu mā-ū chiok chē tãi-chì ài bīn-
tùi, m̄-koh góa kám-kak, nā-sī kóng

ē-tàng thèh góa chit-má ê jiát-
chêng kah íong-khì lâi bīn-tùi, sáⁿ-
mih tãi-chì lóng ē sūn-lī kái-koat, bô
sáⁿ su-iàu hoan-ló--lah.

為台灣受難ê王育霖先生

m̄-nā是維持正義ê檢察官，

mā是一位有才情ê詩人，

為著chhui-sak每年3月14台灣詩人節

thang表達對王育霖詩人檢察官ê siàu-liām，

mā鼓勵少年人投入台語文創作，

特別辦理台語詩徵文比賽。

投稿期限 2024 12/31

314
詩人節

詳細ê資訊
請關注官網

台語詩
徵文比賽 Tē 3 kài
2025

Tâi-gí-si Teng-bûn Pí-sài

主辦單位 /

Tâi-oân Gi-bûn Chhek-giâm Tiong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會

台文筆會
Tâi-bûn Pî-hōe
Taiwanese Pen

Tâi-gí Ki-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

Ko-iông¹ Kùi-giòk a-má

Lí Bēng-chin

Ū chit chióng iau, hō chò Ko-iông a-má kám-kak gín-á iau. Ko-iông Koa-Tân Kùi-giòk a-má chiok gâu chú-chiáh, gún lóng hōr chhī kah chin hó. I hiām gún A-Chēng siuⁿ sán, kóng góa chit-ê tōa-khō--ê sin-chài tú-hó, kah ū hok-khì.

A-má chin ióng-kiāⁿ, kóng kòe 2 nī tō beh ùi Chhit-hiân óng Pat-tek khi--ah. Góa thiaⁿ bô. Ì-sù sī kóng nī-hòe 70 óng 80 hòe--khi. Pó-ióng kah chin hó, khòⁿ bē chhut kan-ta kiám gún pā 2 hòe.

Chhit-hiân Pat-tek sī Ko-iông lō-miā. Gún kah chá ē iōng Bîn-kok ê sī, gō lāk, chhit, peh nī-á lâi kóng ka-kī chhut-sì ê nī-tāi. Ko-iông lō-miā piáu-sī nī-hòe góa thau pái thiaⁿ--tiòh.

A-má kóng-ōe tōa-siaⁿ-sàu chiāⁿ ū goân-khì, kâu chhau-hoân koh kut-lát khîn-khiām. Chú-chhài, sé-tṅg, khēng chhài-bóe, kah góa tī Tâi-tiong chò ê khang-khòe chha-put-

to. Goán tī a-má in tau chò lāng-kheh hông chiau-thāi ke chiok khin-khó.

Khái-bí hong-thai Ko-iông im-chúi, a-má mā hoân-ló kah, sit-chāi chiok siān-liông chin gâu thè lāng siūⁿ. M̄-koh nā tōa chò-hóe èng-kai sī kài cháp-liām.

Thak ko-tiong jī-nī ê gōe-seng kui-jit khut tī pāng-keng phah sòⁿ-téng tiān-tōng. Ū-tang-sī-á ē chhò-kàn-kiāu, hō a-má mē, kóng he chók-thoân--ê, a-kong chhut-chhùi koh ē khan-si, pē-á-kiáⁿ lóng sī, sī a-má it-tit kā mē, chit-chūn gōe-seng ê lāu-pē kah bē chhò-kàn-kiāu--ah.

Góa tī ko-chit kà-chheh, tiāⁿ thiaⁿ hák-seng iōng Tâi-gí chhò-kàn-kiāu. Góa kóng he sī kò^a-ì, kan-khó, siū bô pēng-téng tui-thāi, sim-lāi siōng chiap-kīn ka-kī lēng-hūn ê gí-giân tō ē cháu-cháu chhut-lāi mē--lāng.

Chí-hu kóng, chit piàn hong-chai bāng-kun leh mē Ko-iông sí hó, tī

¹ Chù-kái: Chok-chiá hioh-joáh chhōa a-kiáⁿ (A-Chēng) lâi tōa Ko-hiông a-chí in tau. Chok-chiá ê chí-hu “Ko-hiông” kóng “Ko-iông”, bûn-chiuⁿ chiàu kháu-im kì-liòk. Kùi-giòk sī chok-chiá gōe-seng ê a-má, thiāⁿ A-Chēng ná thiāⁿ ka-kī ê sun, kâng-khoán kā kiò a-má.

bāng-lō teh chhau-chok. Tâi-oân-lâng hông 228, chit-chūn tī bāng-lō siū kong-kek, sít-chāi chiâⁿ m̄-kam...

Kùi-giòk a-má sè-hàn ná-chhiūⁿ sī tī hó-giáh ê Jit-pún-lâng tau tōa-hàn--ê. Kóng in a-bú sī Tâi-oân-lâng

kè Jit-pún-lâng. Siông-sè góa pháíⁿ-sè kā m̄ng. Bē-hiáu kah lêng khai-káng, tiām-tiām thiaⁿ--leh thiaⁿ--leh tō hó.

為台灣受難ê林茂生教授

m̄-nā是台灣第一個留美ê教育哲學博士，
提倡台灣白話文ê先行者，
koh用kui世人ê心力，
為台灣ê教育kap文化phah-piànⁿ，
為著chhui-sak每年3月11台灣教師節
thang表達對林茂生教授ê siau-liāmⁿ，
mā鼓勵民眾表達對台灣老師ê感謝，
特別辦理chitê比賽！

投稿期限 2024 12/31

30th
教師節

詳細ê資訊
請關注官網

Tē 3 kài

台灣教師節 設計*
電子賀卡 比賽

Tiān-chú Hō-khah Siat-kè Pí-sài

主辦單位 /

Tâi-oân Gí-bún Chhek-giām Tiong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會

台文筆會
Tâi-bún Pî-hōe
Taiwanese Pen

Tâi-gí Kì-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

A-má phiàn gín-á ê òe

Bûn / Lahjih Tô / 陳坤明

Ū chit-chiah niau-bâ-á pak-tó iau, iauⁿ-iauⁿ-kiò leh chhōe-chiah. Kiâⁿ-kàu chhân-chng iá-gōa ê chit-keng chhù. Thiaⁿ-tiòh chhù-lāi lāu a-má heⁿh-kiaⁿ gín-á ê siaⁿ: “Koh khàu, tòh kā lí tàn-khì gōa-kháu chhī niau-bâ-á.”

Niau-bâ-á thiaⁿ kah hīⁿ-á phak-phak-phak, khiā leh it-tit tán, tán kàu thiⁿ àm--lòh-lāi.

Āu--lāi, iū-koh thiaⁿ lāu a-má phiàn gín-á kóng: “Koi-sun--ê, m̄-bián kiaⁿ, koài-koài khùn, nā ū niau-bâ-á jìp--lāi, a-má it-tēng giâ kùn-á ka kòng--sí.”

Niau-bâ-á thiaⁿ kah bū-sà-sà, lāu a-má ná ē hoán-khí-hoán-tó, kóng chit-thò, chò chit-thò?

Gū-ì

Kóng chit-thò, chò chit-thò ê lâng, bē sìn--tit. in-ūi ē hō i phiàn teh gōng-gōng-séh.

是歌iáh是詩？

Bêng-sim / 明 心

自細聽歌隨序大
唸謠有喜有孤單
景緻世事lóng入歌
上蓋趣味烏曲盤

溪水清清chhiō人影
阮tòe姨--á ná撈魚蝦ná nóa衫
鳥隻唸歌送人行
阿舅chhōa阮樹跤ná掠秋蟬ná peh山

日頭沉落西 水面染五彩
阿母chhōa阮基隆港邊
siàn風笑hai-hai
弄龍也弄獅 街路鬧猜猜
阿爸aiⁿ阮大樹公邊看戲
tōng-tōng-hàiⁿ

草山櫻花獻嬌媚
二姨、尪姨按照古例kōaⁿ大麵
溫泉煙霧顯活氣
阿伯相招北投煮卵蓋歡喜

人生是歌 歌寫人情
歌詞ná詩 詩顯歌味
阿公ê春夏秋冬
阿媽ê酸甜苦澀
聽ti阮ê耳--nih
儉ti阮ê心--nih
年久月深 化做文字
透濫生活 lín kám聽會chhoài 是歌
iáh是詩？

台灣話ê詞典

蕭平治 (Lah-jih) 先生著作
《作田人博物館》
《還我台灣烏á名》
《台灣俗語鹹酸甜》1~3冊

電子冊索引 上線
收錄 tī 資料集 公開
「線頂媒體索引」

ChhoeTaigi
M̄ nā sī sū-tián —— 台語辭典⁺

花芳

記張裕宏教授人間出業，倒返天頂

Qedadabuwang

1粒種子掖tī chia

Ùi落塗到開花

暝日拍拚生焠

一字一字化做暝時花芳

鼓舞chhōe路tng厝ê人

花期盡尾soe-lian--去

成做1塊柴炭

伊，點tòh 1 pha天國ê焰火

散盡人間ê苦痛

Kā咱引chhōa，回家

獨獨留--落來

Hit ê，咱ê，寄託--ê

翠青願望。

2024.10.26

TJê中台字詞典

kui本索引上線公開

台大語言所退休 張宏裕教授，

留hō咱最後1本重要ê著作，

編輯超過30冬，

中文詞超過7萬條，

對應ê台語詞koh khah chē。

亞細亞國際傳播社
Asian A-tsiu International
Công ty truyền thông Á Châu
<https://www.atsiu.com>

出版

ChhoeTaigi

M̄ nā sī sū-tián —— 台語辭典⁺

烏暗冥 ê 1 粒星——張裕宏先生

張了天

伊是台語學 ê 英雄。Tī chit ê 暗淡 ê 中治時代、ka-chài 有裕宏先。

阮大學讀語言科學 (LINGUISTICS)。無不着、阮 hia 大學有語學通讀。頭 pái hian《台語白話小詞典》、也是 bē 輸乎雷 cheng 着。Tang 時仔「愛情」是 kā 日語借 ·ê? Á「多謝汝 ê 愛」hit ê「愛」是 kā 中語借 ·ê? 元來台語 kā「中文」進口 ê 物件 mā 是進口 ·ê?

斟酌 kā siūⁿ : Hēⁿ ·lah! 無 ·leh? 雄雄知影、阮元底 ê hit ê 意識形態 mā 是意識形態。

Á 册皮寫「Taioan 族語」……。册頭 ê「踏話頭」teh 講 Tâi-oân 話 kap Tâi-oân 人 ê 故事、lóng 無講着「漢人」。Che 是 1 種 kài 無簡單 ê 簡單。

路尾出板 ê《中台字詞典》oân-ná 是真 chán ê 資源、總是、無論 tī 技術上 á 是 tī 精神上、《白話小詞典》ê 次元 (LEVEL) koh khah 高·第 1 高。《台日》排第 2?

(有人講《白話小詞典》teh 整理借詞 ê 時記 siuⁿ 多台語本成本成無 ê 音。我想、chit 点 oân-ná 講了有理。)

六冬前、林俊育長老 恁鄭憲君兄·吳蝦米兄 kap 我去拜訪張教授。阮真福氣。

張裕宏先生注重客觀 ê 現實 kap 現象、無注重集体主觀 ê 共識。不 chiah 繁体中國 ê 台語專家無愛 chhap 伊 (kap 王育德先生) ê 貢獻。Hia ê 老師無意無意 kā 台語 chún 做中華方言 (“漢語 ê 1 種”) teh 研究。裕宏先無 chhap in ê 共識、直接 kā 台語 chún 做 1 種完整 ê 語言。

咱不通 tòe 不着人。

裕宏先、望汝看顧咱太平洋西南海邊。

Lán lāng ê做sit話 (1)

陳明仁

台oân人ê生活環境世紀大改變，ùi全面農業國民生活到現代ê經濟小農，農業也機械代替獸力，人力，生產語言變遷，到今50年，Lán lāng作sit專業工具，技術過程用語全消失，tī現代社會完全無使用ê必要，kan-taⁿ beh書寫全農業時代ê作品需要使用。

Tī筆者ê任務寫作，我出世tī全農業全台語ê村庄，gín-á時ê記tī iáu有ê時，koh會hiáu用Pêh-ōe-jī，有建構台oân hit chām農村記事ê時空任務，tī《A-chhûn》，《Pha荒ê故事》，大量使用hit款情景狀況語言，這時有kóa讀冊會研習《Pha荒ê故事》，《陳明仁台語文學選》ê台文博覽會勾列出1 kóa當年我作品出現ê詞彙tī FB面頂，chhun ê有意識面冊朋友真chē無chim-chiok讀我作品，tī FB teh chīⁿ來chīⁿ去。

本期就用農業咱人ê生活生產詞作專題。

Tī日本時代lán主要ê作物稻米kap甘蔗，日本以米立國，in kan-taⁿ琉球有甘蔗。Goán講choh-sit人就是農作維生--ê，尾--á有人beh thàn現金去有工商業產業所在thàn工，也稱choh-sit，m̄-koh，基本tek，作sit iáu是稱農務ê人。稻作稱為「pòr-chhân」（播田），無講種稻仔，甘蔗是插枝，kā

蔗種（甘蔗頭）插tī塗--nih就會活，稱「chhah kam-chià」，俗語第一gōng，插甘蔗hō會社磅。蔗糖會社磅甘蔗重量，過磅了，開單寫jōa重就jōa重，業主m̄知真正重量，甘蔗ê種作過程我《Pha荒ê故事》有專工1篇「甘蔗園記事」，有專業語。Lán蔗根，剝蔗háh，工作者分組一隊稱chit-kiâⁿ（1行），kiâⁿ就是隊伍ê意思，我bat組劇團「Soaⁿ-têng-pōr Hī-kiâⁿ」（三重埔戲行），三重埔在地人講「Soaⁿ-têng-pōr」。

我tī「khioh稻仔穗」《Pha荒ê故事》專工介紹割稻仔ê khong-khòe，無詳細說明複雜ê播田到收成，到米飯詳細ê專用語，粟chhek仔是ùi稻仔用機器桶拍--落-來ê，ài phi開tī空埕曝ta，kā chhek仔phi 1 lêng 1 lêng，用chhek-pê phi，koh tiòh péng péng，chiah曝會chiâu-ûn。若tú著落雨，緊khàm布棚。集中了後，put入去麻布袋，ài過風鼓，kā phā chhek過鼓phah掉，phāⁿ-chheh也是kap chhek穀lóng作粗糠，飼精牲仔。Sīⁿ菜頭也ài iā粗糠，日本人對粗糠利用koh khah-chē。Chhek仔ài去米kā phah成白米，米膜也是糠仔，也是ná米hu ê路用。

後回繼續

Âng-kiû sêh台南

楊曉君

1624年Hô-lân ê Âng-m̄ng-lâng來台灣統治38冬，1663年鄭成功phah走Âng-m̄ng-lâng。2024年Bí-kok ê Âng-kiû來台南chhit-thô 10工，伊kan-taⁿ會來台南一pái，日後袂koh來，我就起鼓tòe Âng-kiû tī台南觀光遊街10工。

頭一工，Âng-kiû對五條港ê接官亭chiūⁿ岸，lián--leh lián--leh拄拄好卡tī石坊中空。台南市民leh hoah「Âng-kiû ài細膩，m̄通kā古蹟khê歹--去」，好佳哉Âng-kiû kap古蹟lóng好好無代誌。Âng-kiû kap咱ê風神、雷公、電母kim-kim-siòng，阮chit-tīn-lâng tī廟埕kkeh kah chhah-chhah-chhah beh kā Âng-kiû翕相。

第二工，Âng-kiû sêh菜市仔，水仙宮hit跤兜ê永樂菜市仔有真chê好食物仔。原底就有chiâⁿ chē人來sêh菜市仔，今仔日人koh khah chē，beh來kā Âng-kiû翕相。Âng-kiû tī菜市仔ê二樓，我頭pái行到àm-àm koh sip-sip ê二樓，看tiòh細間細間ê店頭，感受無吵鬧聲ê古早菜市仔。Kā Âng-kiû再會了後，我手mā揸幾若袋ê好chiáh-mih，mā有我上愛食ê麻糍。

第三工，Âng-kiû到日本時代就開園ê台南公園，óa tī燕潭ê念慈亭。青天白雲、柑仔色ê涼亭、白色ê橋、青lèk-lèk ê樹仔、koh有閃爍ê水光，chē-chē人tī水邊、橋頂、亭仔內leh kā Âng-kiû翕相。我中晝食飽了跼樹蔭跛行路助消化，ùi四箍lián-tng sêh公園欣賞Âng-kiû，感受罕得人滿滿滿ê公園。

第四工，Âng-kiû到成功大學，成功大學是咱台南上有名ê學校，in ê學生mā是台灣ê企業家上愛chhiàⁿ ê學生。未來館原本是圖書館，現此時是台南市歷史建築，當leh展覽Âng-kiû來台南ê故事。Chiâⁿ chē大學生lóng穿畢業衫來kap Âng-kiû翕相，我mā親像大學生kā Âng-kiû翕相，繼--落來就到未來館內底熟似Âng-kiû。

第五工，Âng-kiû到安平古堡，安平古堡就是Âng-m̄ng-lâng來台南砌ê熱蘭遮城。Âng-kiû tī安平稅務司公館二樓會使看tiòh紅磚ê城壁殘蹟，紅色厝頂kap白色壁面ê瞭望台，koh有鄭成功像。我對鄭成功後壁翕相，想beh用國姓爺ê目睷看物件，m̄過國姓爺已經看無Âng-m̄ng-lâng--ah，這馬kan-taⁿ有chē-chē台灣人leh kā Âng-kiû翕相。

第六工，Âng-kiû到台南美術館，美術館是日本ê建築師坂茂kap咱台灣ê建築師石昭永做伙設計hām建造，建築物外款用咱府城時ê市花-鳳凰花轉變做五角形ê厝頂。日影照入美術館，tī白色建築透光，tī美術館內底êÂng-kiû，真正是足顯目。Chē-chē ê人先kā Âng-kiû翕相，koh行入館內欣賞美術作品，用無仝ê角度看Âng-kiû kap美術。

第七工，Âng-kiû來到『河樂廣場』sng水，埕位tī中正路，舊底號做中國城，是咱台南人sèh街、chhit-thô、約會ê好所在。日本時代mā足熱鬧，koh有船隻會使出帆來到chit-tah。現此時ê河樂埕是囡仔上愛sng水ê所在，Âng-kiû覘tī橋跤，大人囡仔lóng tī Âng-kiû hit跤兜sng水，無sng水ê人踎橋頂翕相。下晡時，Âng-kiû òng西pêng看，就有日落ê五彩雲，有清涼ê水通sng，koh有眞嬌ê景通看，大人囡仔lóng chhiò-hai-hai。

第八工，Âng-kiû liàn到山邊ê新化街仔，新化街仔是一條西洋樓ê市街。Sèh新化街仔會使tī日本時代ê樓仔厝內底買tiòh在地名產，kán-ná親像生活踎日本時代。Âng-kiû倚tī 90歲ê

『街役場』邊，煞予鑿--破。全世界kan-taⁿ這粒Âng-kiû，逐家窻條補好，下晡三點chiah koh開放逐家kap Âng-kiû翕相，siuⁿ chē人lóng聚集tī街役場，人塞塞塞koh塞到路頭頂，無步thang kā Âng-kiû好好仔翕相。雖罔無法度翕相，我好運拄tiòh在地ê序大，受tiòh真大ê照顧kap款待，我kap Âng-kiû做伙感受tiòh台灣上嬌ê風景「人情」。

第九工，Âng-kiû liàn到竹溪，倚tī青翠ê溪仔墘，聽tiòh潺潺流ê溪水聲、頭頂是一座盤過竹溪ê月見橋。我沿溪仔墘行，目睷一直看Âng-kiû，想beh kā Âng-kiû ê模樣記牢牢。下晡六點，Âng-kiû就會沓沓仔消風--落去，雖罔會m̄甘，m̄-koh我ê目睷chiah開始發覺tiòh竹溪chit-tah ê樹仔頂開chiâⁿ chē花，Âng-kiû chhōa我認捌竹溪ê水恰嬌。

上尾工，Âng-kiû liàn入去大南門ê城內，大南門城tī南門公園內，今仔日爲tiòh beh kap Âng-kiû食早頓，規家伙仔lóng早早就來公園野餐，公園內鬧熱滾滾。Âng-kiû倚tī圓箍仔ê甕城內，我緩緩仔行tī城牆頂，看tiòh大細漢摸tiòh Âng-kiû、抱tiòh Âng-kiû，想beh kā Âng-kiû留落來上嬌

ê相片。Âng-kiû、草地、紅磚壁、
青天、白雲、心情chiâⁿ自在。

厝內人問我是按怎beh去逐Âng-kiû？
In講Âng-kiû kan-taⁿ是一粒放大ê
紅色ê塑膠雞胥仔，就親像厝內囡仔
sng ê物仔，m̄是藝術。我講簡單ê囡
仔物khng tī街仔頭，街仔頭變古錐，
看--tiòh ê人會歡喜，這就是藝術。

我想beh看Âng-kiû歇tī咱台南佻一
搭ê古蹟，in khng做伙了後會成做
按怎ê一幅畫。10工煞鼓--ah，Âng-
kiû就koh beh liàn去其他國家，
我mā足想beh繼續逐Âng-kiû，看
Âng-kiû liàn--leh liàn--leh上尾會
歇tī佻位？

TÂI-BÛN EXPO

台文會
博覽會

陳雷——短篇小說
ê 台南文學地景
12/14 拜六

主講／

成大台文所課程學員、
陳慕真

陳雷——長篇小說
《鄉史補記》ê文學地景
12/21 拜六

台灣時間
13:00~15:00

報名

台文作家系列講座 2024 TÂI-BÛN 陳雷
CHOK-KA HĒ-LIÁT KÁNG CHŌ

阿郎 (6)

做工á人

3 kang後，天tú phah-phú-á光，A郎行李lóng chhoân好勢，今á日tòh beh出門，2 ê老公婆tng leh交帶A郎出外à注意ê tai-chì。衫á褲kah 1 kóa細項mih用1條大條ê包袱巾á包包--leh做1包。Koh有1 ê草á色ê kha-báng，四角四角，有2條帶á，用雙肩phāiⁿ，頂面koh用σ色kah白色ê漆，「Ū Bô It」3 ê大字寫kah整齊整齊，a公講che是伊少年ê時四界去賣chút米丸á leh phāiⁿ--ê，內底是in老公婆chit 3日準備好ê chút米丸á，講che丸á kài要緊，吩咐A郎一定ài好禮á對待，iau thang食，koh ē 有其他ê路用。A郎問chit ê「Ū Bô It」是siáⁿ-mih意思，a公解說講是「Nā我koh ū teh賣丸á，bô人káⁿ講伊ê丸á是第it」chit lō意思，m̄-koh siuⁿ長，簡單寫「Ū Bô It」代表tòh好。

A郎kha-báng phāiⁿ--leh，包袱á手thèh--leh，木刀插tī腰帶，kā pē-bú辭別，人tòh起行。老公婆m̄甘，phōaⁿ A郎做夥行。A婆是直直交帶出外à注意ê mê-mê角角，嘴lóng無停睏，a公--a kāng款lóng無講話，kan-na知影thang流目屎，一直送到庄外大路，A郎停脚，請pē-bú mài koh送。3 ê人khiaⁿ tī大路邊繼續話，A

婆kā iáu-bē交帶了--ê繼續交帶，交帶soah，準備beh轉厝。Chiah看tiòh a公koh khiā tī hia m̄走，kan-na流目屎，講：「好--ah-lah！To m̄是leh嫁chō-kiáⁿ！Gín-á大漢mā是tòh à去外口看看--leh！」A公chit時chiah應：「To 5歲niâ，siáⁿ-mih大漢！」A婆應講：「Án-ne歹看--lah！」Koh kā A郎kóng：「出門在外，不比tī厝，凡事細jī，ài ē-hiáu顧ka-tī！」A公--a ka拖--leh，tòh ùi厝轉--去。A郎tùi大路行--去。行1-tè-á，koh聽tiòh lāu-pē tī遠遠ê所在teh喝：「A郎，A郎...。」Ūn-ná鼻頭酸酸目khō紅紅，m̄-koh à去南島phah歹人，脚步khaⁿ沉重mā tiòh繼續行。自án-ne，A郎ê旅行開始--loh。

A郎直直行，一直行，ùi透早行到中晝，koh ùi中晝行到beh暗á，nā感覺thiám tòh tī樹á-ńg下kha歇，精神khaⁿ好tòh koh起行，iau tòh食pē-bú chhoân ê丸á，一直行kah kiōng beh看無路chiah chhōe 1 ê kah意ê所在過暝，柴火起好，蓆á chhu好，倒--leh準備beh睏。看tiòh天頂滿天星閃閃sih，soah開始思念厝--nih ê pē-bú，m̄知in好--無，m̄-koh人iā真thiám，真緊tòh睏落眠。

第2 kang ûn-ná天光tòh起行，kāng款行kui日ê路，行到日頭落山倒--leh beh睏。今á日beh睏ê時kāng款teh sim-būn pē-bú，koh想che路m̄知koh ài行jōa久，tòh ài chhōe伴做陣行，有人thang做伴，路--nih有人thang開講，路途ē ke khah輕鬆，mā有人thang sio照顧。

Tē 3 kang，A郎kāng款順大路繼續行，行到1 ê小山崙，peh起lih無jōa久tòh是樹林á，大路thàng過樹林一直去。A郎講：「Óa，chia chit tè路有ńg，免phák日，súi--lah！」心內歡喜脚步mā輕鬆。行無jōa久，hiông-hiông聽tiòh 1 ê軟kauh-kauh ê聲，koh注心ka聽，tang-sī-á是有人teh出聲！「有人--無？Kám是有人？救人oh！」A郎聽聲chhiau-chhōe，看tiòh 1 ê人倒teh khah頭前ê樹á脚teh喝救人。A郎三步做一步行，趕到hit ê人 seng-khu邊，問講：「你

是án-chóaⁿ？Nah ē倒tī chia？有要緊--無？」生份人應講：「我iau kah無khùi力thang行，你kám有mih-kiāⁿ thang hō我止iau？」「有，有，你小等--leh！」A郎緊ùi kha-báng內底thèh chùt米丸á出來hō食。「食khah慢--leh，m̄-thang chák--tiòh，chia有茶thang hō你phòe。」茶罐á mā thèh出來chhāi tī伊邊--á。生份人講1句多謝，丸á緊接過來食，iau過頭--ā，食siuⁿ hiông，mā是食kah chák--tiòh，1手頓胸坎，1手thèh茶罐á大嘴灌茶。Án-ne連sòa食4，5粒了後，thó 1 kháu大khùi，人mā ke真有氣力，真滿足ê形，嘴笑目笑kā A郎講：「真ló-lát，nā m̄是tng tiòh你來救，凡勢我ē iau死tī路邊！請問恩人án-chóaⁿ稱呼？」「免細jī，人kah人互相tàu-saⁿ-kāng是應該，我叫A郎，請問你án-chóaⁿ稱呼？」「我叫A明，in lóng叫我山頂烏狗兄。」

後回繼續

2024秋天「台文博覽會」

總共8擺
24點鐘

全民台語認證加強班

2024.11/9~12/1 拜6、禮拜 早起09:00~12:00

線頂 khò têng

來報名

終身黑名單王育德博士 以AI現身鼓勵台灣鄉親

Bûn Têng

國立成功大學9月初8 tī台文系辦理第一屆紀念王育德博士國際研討會，國內外來參加研討會ê來賓大約200 gōa人，現場人chhah-chhah-chhah。長期去hō中國國民黨列做黑名單ê台獨教父王育德博士mā透過AI ê形象，現身研討會，鼓勵台灣人繼續ūi台語文kap獨立建國ê工程phah-piàⁿ!

王育德 (1924-1985) 是第一位以台語做研究主題tit-tiòh東京大學博士學位，mā是第一位tī日本ê大學開台語課程ê台灣人。王育德在生ê時，mā投入台籍日本兵ê補償運動，lòh-bóe替台灣人kā日本政府爭取tiòh 590億日票ê補償。王育德ê阿兄王育霖詩人檢察官tī二二八期間去hō中國國民黨非法liàh--去liáu hông thài--死。

第一屆紀念王育德博士國際研討會，參與ê家屬、貴賓、學者、工作人員做伙合影。

原本中國國民黨mā beh kā王育德追殺，因為聽tiòh國民黨beh kā liàh ê風聲hō王育德有機會逃亡到日本。王育德流亡日本liáu，去hō中國國民黨國政府長期列入黑名單，一直到kah 1985年過身進前lóng無法度koh轉來到祖國台灣。今年tú-hó是王育德100歲ê冥誕，家屬王明理等kā王育德ê骨頭hu送轉來故鄉台南，hō離開故土75年ê王育德ê-tàng重新轉來伊siōng熱愛ê土地。Ūi-tiòh beh紀念kap肯定王育德博士對台灣ê貢獻，國立成功大學台灣語文測驗中心、蔣發太孫玉枝台語文基金會kap台南市文化局、台灣羅馬字協會、台文筆會等單位共同合作，9月初 8 tī成大台文系辦理紀念王育德博士國際研討會。

王育德ê cha-bó-kiáⁿ王明理女士kap 孫á近藤浩人等家屬mā專工ùi日本tò轉來台灣。王明理受主辦單位邀請做頭一場ê專題演講。王明理講tiòh in 老爸大公無私ê特質，koh舉王育德支持教會羅馬字(白話字)做例說明。王育德bat針對台語自行研發王式表記方案。Lòh-bóe伊公開主張放棄家己ê方案，支持使用教會白話字。畢竟，台灣自1885年使用白話字發行台語報紙以來，已經累積無數ê白話字資產，台灣人應該繼續使用，koh kā發揚光大。

研討會召集人、成大台文系蔣為文教授表示，王明理kā王育德kap夫人林雪梅骨頭hu做伙送轉來故鄉台南，

王育德博士ê孫á近藤浩人專工ùi日本tò轉來台灣參加研討會。

有真深遠ê意義，意思是王育德ê精神會永遠kap台灣人khiā做伙。成大台語AI團隊mā tī開幕現場透過AI技術，hō王育德重新展現tī眾人面頭前，koh開chhùi勉勵台灣人繼續ùi台語文kap獨立建國ê工程phah-piàⁿ!

這pái研討會是國內第一次針對王育德為主題辦理ê國際研討會，有來自日本、台灣、印尼、越南ê學者kap聽眾大約200 gōa人參與，lóng總有2場專題演講，1場座談kap16篇論文發表。專題演講分別為王明理kap趙順文。趙順文是台大日文系退休教授，是王育德博士tī日本開台語課ê第一位台灣籍學生。座談會引言人包含發枝台語基金會董事鄭邦鎮、台獨

研討會召集人、成大台文系蔣為文教授頒發感謝狀hō王明理(相片--nih khiā正手pêng)女士。王女士是王育德博士ê cha-bó-kiáⁿ，擔任本研討會ê專題演講發言人。

終身黑名單王育德博士以AI現身鼓勵台灣鄉親

聯盟主席陳南天、國史館館長陳儀深、二二八紀念基金會董事長薛化元、台文筆會前會長陳正雄、台師大台史所康培德教授、蔡錦堂教授kap成大台文系陳麗君教授。研討會召集人蔣為文教授表示，王育德tī 1985年9月初9過身，台灣本土社團計劃chhui-sak kā 9月初9訂做台語文化日以紀念王育德並提醒國民維護kap發揚台語文化ê重要性。

研討會召集人、成大台文系蔣為文教授頒發感謝狀hō 趙順文(相片--nih khiā正手pêng)教授。趙教授是台大日文系退休教授，是王育德博士tī日本開台語課ê第一位台灣籍學生。擔任本研討會ê專題演講發言人。

成大第三屆台語文獎學金， lóng總22 ê人tiòh賞，頒發21萬kho'獎學金！

Bûn Têng

國立成功大學tī 10月初4頒發今年度(2024)第三屆台語文獎學金，包括台文系日籍學生「井上倫枝」tit-tiòh詹文聲教授外籍生台語文獎學金在內，有成大師生22人tiòh賞獎，lóng總頒發21萬元賞金。

成大台語文獎學金由國立成功大學台灣語文測驗中心、蔣發太孫玉枝台語文教育基金會kap台灣羅馬字協會共同合作設立，鼓勵成大師生做台語文研究kap教學。今年度頒獎典禮tī台文系台文講堂辦理，出席來賓包含林茂生教授ê孫林承志作家，王育霖ê後生王克紹醫師，發枝台語基金會董事長

參加成大第三屆台語文獎學金ê tiòh賞人、頒賞來賓、現場觀眾做伙合影。

蔣榮欽醫師，基金會張哲男董事、蔡文章董事，台南市教育局前局長鄭邦鎮，知名律師陳頂新，成大文學院陳家煌副院長、台文系呂興昌教授、巫義淵副教授、陳慕真助理教授、陳金花助理教授，台灣羅馬字協會蔣日盈監事等。會中koh安排由少年創作者陳德民所創作ê台語歌曲kap有越南風格ê歌曲表演。

台灣語文測驗中心主任蔣為文教授表示，因為有獎學金ê鼓勵，成大學生做台語研究kap加入台語師培行列ê意願kap成效jú來jú好。成大台文系

2024 第三屆國立成功大學 台語文獎學金

Tiòh 賞名單

林茂生教授
台語教學優良獎 **1名**

林裕凱

蔣發太先生
台語文傳承獎 **7名**

王子豪·羅子傑·王維震·陳宥璋
張廖家歆·莊喻涵·李沂姘

蔣發太先生
台語師培菁英獎 **6名**

黃友弟·蕭宴煊·陳語涵
姚卓鈞·林芷妤·林俊義

王育霖
詩人檢察官獎 **7名**

張琮勛·林俊義·黃友弟·陳語涵
林芷妤·王 琪·全林楷倫

詹文聲教授
外籍生台語文獎 **1名**

井上倫枝／日本籍

台語師培畢業生(含學士後學分班)今年度(2024)計有13名學員通過各縣市ê教師甄選，考tiâu專職ê台語中學老師，liân-sòa二年chiâⁿ做全國台語師培大學ê第一名!M-nā án-ne，今年度mā有8位台語師培學生通過教師檢定。第一屆台語文獎學金ê王育德研究賞tiòh賞人蘇子淳同學順利完成碩士學位koh通過教師甄試chiâⁿ做專任ê中學台語老師。第一屆蔣發太台語師培獎菁英賞tiòh賞人林鈺翔kap曾力文mā也順利完成台語師培，

通過教師甄試chiâⁿ做中學台語老師。第二屆王育德研究獎得主張智峯、林玟錚mā順利完成台語論文thèh tiòh碩士學位。

日籍學生「井上倫枝」用台語發表tiòh賞感言

蔣為文教授進一步表示，第四屆成大台語文獎學金ê增加客語文獎項來鼓勵學生學習客語文。負責教授客語ê陳慕真老師表示，成大台文系目前tāk冬lóng有開客語課程，tāk冬有將近百位ê學生選課。選課學生九成以上ê母語lóng是台語。Che顯示台語族群真用心teh學習其他族群ê語言。成大mā提供koh-khah多元、釘根台灣文化ê課程，提供學生學習，促進台灣語言kap文化ê永續發展。

林茂生教授ê孫林承志(khiá倒手pêng)頒發林茂生教授台語教學優良獎

成大出版台語文讀本《金璇石》， 國校á 3年mā ē通！

Bûn Têng

成大台灣語文測驗中心最近辦理二本台語文新冊發表會，分別是《台灣文學ê金璇石—1920年進前台灣白話字文學經典文選》(成大蔣為文、陳慕真主編)kap《土地kap聲音ê對話：人生ê第一篇台語文》(成大陳金花主編)。現場有國校á 3年ê學生蔣台灣kō liú-liáh ê台語示範讀台語文作品，現場鬧熱滾滾。現場來ê貴賓包含台灣文學館前館長鄭邦鎮、台灣教會公報社社長方嵐亭、發枝台語基金會董事蔣榮福、台灣羅馬字協會創會理事長張復聚、中教大台語系副教授丁鳳珍、成大文學院副院長陳家煌、台江台語文學主編陳建成、台南市台灣語文學會創辦人巫義淵、Boston台語進步社社長林俊育等。

《台灣文學ê金璇石—1920年進前台灣白話字文學經典文選》kap《土地kap聲音ê對話—人生ê第一篇台語文》聯合新冊發表會，主編kap參與ê來賓做伙合影。

成大台文系教授蔣為文表示，新冊ê冊名號「金璇石」ê用意是 beh hō讀者了解台語白話字文學作品tī台灣文學史téng-thâu chiū kap金璇石kāng-khoán珍貴。台語白話字m̄-nā是19世紀尾期台灣文學白話文運動ê開基祖，甚至koh影響19世紀尾期中國ê文字改革kap後--來chiah發生ê 54白話文運動。親像咱成大教授林茂生tī 1908年chiū kō白話字發表伊tī日本留學ê時所看tiòh ê世界〈日本消息〉，比胡適ê〈文學改良芻議〉koh khah早9冬，mā比魯迅ê白話小說〈狂人日記〉koh khah早10冬。

Ūi-tiòh beh hō koh khah chē台灣人熟似台語白話字文學ê意義kap重要

性，這本書特別ù《台灣府城教會報》(1885年創刊，發行到1969年)精選1920年代以前ê白話字文學作品，kā分做詩、散文、小說。其中，散文類koh照書寫ê題材分做：現代教育、報導文學、文化論述、醫療衛生、自然書寫、性別書寫、動保意識、現代科技、國際見聞，lóng總9類，計共60篇經典作品，以原汁原味ê原文重現。這本冊koh附真人發音ê聲音檔案，透過掃描QR-code chiū thang變做有聲冊，hō iáu對白話字無熟ê讀者mā thang ná聽ná讀學白話字。這kóa作品chiū親像1粒1粒金sih-sihê璇石，無人知影，家己tī百gōa冬前烏暗ê台灣文學史--nih發光。Taⁿ，透過咱去斟酌kā讀，chiū親像光iāⁿ-iāⁿê璇石koh 1-pái hō大家看--tiòh。

主辦單位mā特別安排4位無kāng年歲層ê學生上台讀新冊收錄ê白話字作品。Ùi大學一年、高中、國中到國校á 3年，每1位lóng thang精準koh流利kā作品讀出來。其中蔣台語kap蔣台灣lóng tī國校á 1年ê時chiū通過成大辦理ê白話字初級檢定kap中小學生台語認證。Che mā代表羅馬字簡單、好學koh記音精準ê特性。

蔣台語kap蔣台灣lóng tī國校á 1年ê時chiū通過成大辦理ê白話字初級檢定kap中小學生台語認證。新冊發表會ê時kō in liú-liáh ê台語示範讀台語文作品。

《土地kap聲音ê對話：人生ê第一篇台語文》由成大兼任助理教授陳金花主編，收入真chē位知名台文作家tú入門台文寫作ê第1篇作品，真像洪憶心、邱碧華、陳俐雯、劉素珍、吳家銘、鄭智程等。這本冊mā收錄成大台文系第1位視障畢業生陳楚芸創作ê台語詩「故鄉」。Koh有退休liáu chiah開始學習台語文讀寫ê顏美雀女士mā來現場分享伊創作ê幾首台語詩。

歡迎讀者來

成大台灣語文測驗中心網站chhiâu-chhōe koh-khah chē ê 新冊資訊

免費學習白話字ê資源

台灣字雜誌 〈Nā beh收tiòh紙本台灣字雜誌，歡迎自由樂捐。捐款請註明「捐台灣字雜誌」〉
捐款名錄 2024年9~10月 江永源 1,000

文稿贊助 •余珊蓉 •Lahjih •Achhiu •Tân lō •Bún Têng

感謝列位作者贊助文稿——Nā有têng-tân，請hām TLH聯絡！

New book launch in Taiwan and online

Lễ ra mắt sách mới về người Minh Hương

明鄉研究系列專冊

做伙新冊發表kap座談

2024

New book series
Minh Hương people and ethnic Chinese
in Vietnam, Korea and Taiwan

第一場

師大場／台北

11.15 拜五 15:00~17:00 PM

師大文學院／誠大樓B1會議室

第二場

成大場／台南 & 線上 online
Google Meet

11.16 拜六 9:00~11:00 AM

成大台文系／88135教室<力行校區>

唐山過越南

ISBN : 978-626-98430-4-6

明鄉人 在地化研究——
越南、韓國kap台灣 比較

ISBN : 978-626-98430-5-3

越南胡志明市「福鄉人」的
族語使用與活力之研究

ISBN : 978-626-98430-3-9

這三本書結合越南、韓國及台灣三國學者的最新研究，
探討大明國的遺臣及軍民遷移到越南、韓國(朝鮮)及台灣之後與
當地人的文化接觸並朝在地化落地生根方向發展之異同。

歡迎免費參加
Free registration

詳情請參閱成大越南研究中心網站
Please register at the website of CVS-NCKU

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU VIỆT NAM
國立成功大學 越南研究中心
NCKU Center for Vietnamese Studies

Sêng-tâi Tâi-gí Su-chu-pan
成大台文系台語師資班
DEPT. OF TAIWANESE LITERATURE, NCKU

國立臺灣師範大學
台灣史研究所

Tâi-gí Ki-kim-hôe
蔣發太孫玉枝台語文化教育基金會
Taiwanese Foundation

社團法人台越文化協會
Hiệp Hội Văn Hóa Việt Đài
Association for Taiwanese and Vietnamese Cultural Exchange

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hôe · Thoi-vaw
台灣羅馬字協會
Taiwanese Romanization Association

台文筆會
Tâi-bûn Pîi-hôe
Taiwanese Pen

30
教師節
Tē 2 Kài

台灣教師節 2024 設計比賽
電子賀卡

tiòh 賞作品

優選

洪嘉南

文情並茂永感德—生生世世記師恩

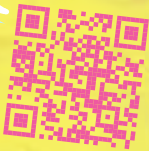
優選

林好安

感恩之言

2025 第3屆
徵件 siau-sit
lèk-kài 活動資訊

優選

洪子桂

感恩台灣ê教師

311 台灣教師節
Tài-oân Kàu-su-cheh

主辦單位

Tài-oân Gi-bún Chhek-giám Tiông-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Tài-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會

台文筆會
Tài-bún Pit-hōe
Taiwanese Pen

Tâi-gí Ki-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

Taioanji
台灣字

<https://pen.de-han.org/taioanji>

Open access 網路電子版 & 文章投稿請掃 QR code

Nā 有任何問題 歡迎來 phoe:
taioanjitaiko@gmail.com
Tel: 06-2096384

發行單位

Tài-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association

<https://tlh.org.tw>

台文筆會
Tài-bún Pit-hōe
Taiwanese Pen

<https://pen.de-han.org>

獎助單位

Tâi-gí Ki-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

<https://hoatki.de-han.org>

